

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 31 » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІНОТ

Святослав ТИТЕЛЬ

« 05 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Психологія впливу»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність – 053 Психологія

освітньо-професійна програма – «Психологія»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПІЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	3	5	28	28	3	8	83	150	-	5
Заочна	3	5	8	4	-	-	138	150	-	6

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26.05.2021 року).

Робочу програму склала професор кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор **Фурман Оксана Євстахіївна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія» протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія» д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ»**

1. Опис програми «Психологія впливу»

Дисципліна – «Психологія впливу»	Галузь знань, спеціальність, ОПП СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни - Нормативна дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки: Денна: 3 Заочна: 3 Семестр: Денна: 5 Заочна: 5
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна: 28 год. Заочна: 8 год. Практичні заняття: Денна: 28 год. Заочна: 4 год.
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: Денна: 83 год. Тренінг, КПІЗ –8 год. Заочна: 138 год Індивідуальна робота: Денна: 3 год. Заочна: –
Тижневих годин: 10,7 год.,з них аудиторних – 4,7 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Психологія впливу»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни спрямовані на глибоке та ґрунтовне оволодіння студентами знаннями із курсу “Психологія впливу”, а також на процес формування умінь, навичок й норм та їх застосування у суспільному житті.

Проблематика психологічного впливу і сьогодні залишається важливою сферою не лише наукових, а й практичних інтересів особистості психолога. Це пов'язано з тим, що зазначене явище спрямоване на розкриття структури, механізмів, принципів, класів, способів, методів, технік управління психодуховними станами. Фундаментальне розуміння проблеми соціального впливу дасть змогу кожному спеціалісту розв'язати питання щодо професійного пізнання соціально-психологічної реальності у поєднанні із його власним життєвим досвідом.

Предметом вивчення цього навчального курсу є *психологічний вплив* як основа розвивальної освітньої взаємодії між викладачем та студентами. Відповідно до загальнометодологічного погляду на природу цього соціального феномена є підстави стверджувати, що ця проблема відіграє роль “стрижневої, “результативної” у психології й обґрунтовується як системоутворювальна категорія, що окреслює цільову перспективу (пошуки законів управління психічними явищами), прикладний потенціал і світоглядний підхід сучасної науки, пов'язаний із дієвістю відкритих закономірностей для вдосконалення соціально-психологічної практики спеціалістів. Конкретний рівень *методологічного* узагальнення повинен показати, що саме *категорія психологічного впливу* становить головне *поняття* прикладної методології, що досі повно відсутня у вітчизняній науці. Адже функція останньої – поєднати теоретичну і практичну гілки психології, тобто науковий підхід і безпосередню життєактивність, тотальну вітальність задля її доречного керівництва.

Мета курсу: підготовка висококомпетентного спеціаліста – психолога із світовим рівнем теоретико-соціально-психологічної грамотності, активної громадянської толерантної позиції як важливої складової його повсякденної практичної діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення курсу “Психологія впливу” студенти повинні:

- повинні вміти застосовувати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- володіти критичним осмисленням основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності;
- розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів;

- вміти донести до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- мати здатність ефективно формувати комунікативну стратегію;
- управляти комплексними діями або проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження;
- здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову);
- здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту діяльність;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Передумови для вивчення дисципліни дисципліни – Навчальна дисципліна «Психологія впливу» є необхідною складовою частиною підготовки психологів. Зміст дисципліни базується на сучасних досягненнях психологічної науки щодо розвитку особистості, основних закономірностей, принципів, методів, форм. Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань з дисциплін: «Політологія», «Соціальна психологія», «Психологія управління».

2.4. Результати навчання.

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:

ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль І.

Концепції впливу в зарубіжній психології

Тема 1. Психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми.

Огляд наукових концепцій психологічного впливу. Організаційний вплив у системі інноваційної освіти. Переконавання як основоположна

передумова становлення впливу. Пропаганда як масове запевнення. Ефективне переконання та психологічний захист від нього.

Тема 2. Принципи психологічного впливу.

Змістова суть концепції психологічного впливу. Характеристика принципу взаємообміну. Послідовність і зобов'язання у системі соціальних відносин. Принципи соціального доказу і авторитету. Правило благоприхильності та його концептуальне обґрунтування. Принцип дефіциту та психологічний захист від нього.

Тема 3. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії.

Загальна характеристика моделі впливу у пізнанні Ф. Зімбардо, М. Ляйппе. Спрямування соціального впливу на поведінку та установки людини. Дія впливу на зміну установок через переконання. Опір і підкорення як проблеми соціального впливу. Типи та стратегіями соціального впливу.

Змістовий модуль 2.

Психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології

Тема 4. Феномен маніпуляції у площині соціального довкілля.

Маніпуляція як різновид соціально-психологічного впливу. Ознаки, аспекти, характеристики та етапи маніпуляції. Маніпуляції у діловому спілкуванні. Психологічний захист від маніпуляції. Макіавеллізм і маніпуляція. Маніпулятивні характери. Принципи, способи, правила маніпулятивного впливу на людей.

Тема 5. Психологічний вплив у суспільному житті людини.

Взаємозв'язок стратегій і парадигм соціально-психологічного впливу. Зараження як спосіб суспільно-психологічного впливу. Соціально-психологічний аналіз навіювання, наслідування моди й чуток. Особистісний вплив і протистояння чужому тиску. Аналіз психологічного впливу і його педагогічне значення. Форми впливу у процесах управління організаційною поведінкою. Сутність соціально-психологічного впливу.

Тема 6. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні.

Особливості інформаційно-психологічної війни (ІПВ) проти населення України. Головні ознаки та завдання ІПВ. Особливістю впливу засобів ІПВ на індивідуальну свідомість особистості. Форми і методи ІПВ: історичний аспект. Основні об'єкти деструктивного інформаційно-психологічного впливу. Наслідки ІПВ на індивідуальну та масову свідомість.

Тема 7. Особистий вплив як соціальна проблема.

Поняття особистого впливу. Взаємозв'язок особистого впливу та влади. Лідер як впливова людина. Комунікативно-особистісні можливості впливу. Види особистісного впливу.

Змістовий модуль 3.

Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання

Тема 8. Теоретико-методологічне обґрунтування психологічного організаційного впливу.

Вітакультурна парадигма і модульно-розвивальна стратегія в контексті оргвпливу. Взаємозв'язок різновидів змісту розвивальної взаємодії та класів

соціально-психологічного організаційного впливу. Відлік часу в суспільному житті людини. Просторово-часові категорії соціально-психологічного впливу. Організаційна культура як умова ефективності інноваційного соціального впливу.

Тема 9. Класи психологічного впливу.

Структура пізнавально-суб'єктного впливу та її соціально-психологічний аналіз. Раціональне переконання як метод пізнавально-суб'єктного впливу. Нормативно-особистісний взаємовплив і його структурний аналіз. Наслідування як соціально-психологічний метод. Ціннісно-індивідуальний самовплив. Метод морального вибору. Духовно-універсумне самотворення. Метод спонтанно-сенсового вибору.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Психологія впливу» Денна форма навчання

Теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Концепції впливу в зарубіжній психології					
Тема 1. Психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми	2	2	9	–	
Тема 2. Принципи психологічного впливу	2	2	9	1	
Тема 3. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії	4	4	10	–	
Змістовий модуль 2. Психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології					
Тема 4. Феномен маніпуляції у площині соціального довкілля	2	2	9	1	.

Тема 5. Психологічний вплив у суспільному житті людини	4	4	9	–	М.1 2 год
Тема 6. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні	4	4	9	-	
Тема 7. Особистий вплив як соціальна проблема	2	2	10	–	
Змістовий модуль 3. Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання					
Тема 8. Теоретико-методологічне обґрунтування психологічного організаційного впливу	4	4	9	1	
Тема 9. Класи психологічного оргвпливу	4	4	9	–	М 2 2 год..
Разом:	28	28	83	3	

Заочна форма навчання

Теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Концепції впливу в зарубіжній психології			
Тема 1. Психологічний вплив як теоретична, методологічна і практична проблеми	1	-	16
Тема 2. Принципи психологічного впливу		1	16
Тема 3. Соціальний вплив у процесі суспільної взаємодії	1	-	16
Змістовий модуль 2. Психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології			
Тема 4. Феномен маніпуляції у плинні соціального довілля	1	1	16
Тема 5. Психологічний вплив у суспільному житті людини	1	1	16
Тема 6. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні	1	-	16
Особистий вплив як соціальна проблема .			
Тема 7. Особистий вплив як соціальна проблема .	1		10
Змістовий модуль 3. Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання			
Тема 8. Теоретико-методологічне обґрунтування психологічного організаційного впливу	1	1	16
Тема 9. Класи психологічного оргвпливу	1	-	16
Разом:	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Денна форма навчання

Змістовий модуль I. Концепції впливу в зарубіжній психології Практичне заняття №1

Тема. Вплив як науково-прикладна проблема

Мета: сформувати установку на усвідомлення студентами актуальності цієї навчальної дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Концепції психологічного діяння та поняття про організаційний вплив.
2. Історія становлення проблеми впливу.
3. Пропаганда як суспільне переконання.
4. Ефективне запевнення та захист від нього.

Практичне заняття №2

Тема. Психологічний вплив у системі суспільної взаємодії.

Мета: розвинути у студентів уміння ефективно застосовувати принципи психологічного впливу у суспільні стосунки.

Питання для обговорення:

1. Загальна характеристика принципів психологічного впливу. Психологічний аналіз принципів взаємообміну, послідовності й зобов'язання.
2. Правила психологічного доказу, авторитету, благоприхильності та дефіциту.
3. Модель соціального впливу у трактуванні Ф. Зімбардо та М. Ляйппе. Спрямування впливу на поведінку та установки людини.
4. Дія впливу на зміну установок через запевнення. Поняття про опір і підкорення.

Змістовий модуль II.

Психологічний вплив та способи його розв'язання у вітчизняній психології

Практичне заняття №3

Тема. Маніпуляція як вид психологічного впливу.

Мета: забезпечити формування у майбутніх психологів пізнання феномена маніпуляції задля наукового розуміння природи психологічного впливу і налагодження позитивних взаємостосунків з людьми.

Питання для обговорення:

1. Поняття про явище маніпуляції.
2. Ознаки та характеристики маніпуляції. Психологічний захист від маніпуляції.
3. Відмінність та подібність між макіавеллізмом і маніпуляцією та їх характеристика.

Ефективний маніпулятивний вплив (за Д. Карнегі

Практичне заняття №4

Тема. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні

Мета: сформувати у студентів систему основних категорій і понять інформаційно-психологічної війни (ІПВ).

Питання для обговорення:

1. Особливості інформаційно-психологічної війни (ІПВ) проти населення України.
2. Головні ознаки та завдання ІПВ.
3. Особливістю впливу засобів ІПВ на індивідуальну свідомість особистості.
4. Форми і методи ІПВ: історичний аспект.
5. Основні об'єкти деструктивного інформаційно-психологічного впливу.
6. Наслідки ІПВ на індивідуальну та масову свідомість.

Практичне заняття №5

Тема. Психологічний вплив у соціальному житті особи.

Мета: сформувати у студентів систему основних категорій і понять соціально-психологічного впливу.

Питання для обговорення:

1. Стратегії та парадигми впливу у сучасній психології. Класи діяння.
2. Психологічні способи впливу. Загальна характеристика зараження.
3. Навіювання, наслідування, моди й чутки як способи впливу.
4. Поняття про особистісний вплив. Педагогічне значення психологічного впливу (за Г.О. Баллом, М.С. Бургіним).
5. Форми впливу як механізми мотивації влади. Сутнісний аналіз соціально-психологічного впливу (за В.Г. Криськом).

Змістовий модуль III.

Організаційний вплив у контексті інноваційного навчання

Практичне заняття №6-7

Тема. Феномен особистого впливу та його психологічний аналіз.

Мета: ознайомити майбутніх психологів із явищем особистого впливу та показати його відмінності від особистісного.

Питання для обговорення:

1. Психологічний аналіз феномена особистого впливу та його зв'язок із поняттями “влада” і “лідерство”.
2. Явище ледарства і його різновиди.
3. Лідер як впливова людина.
4. Соціальна характеристика типів особистого впливу.

Практичне заняття №8-9

Тема. Психологічний організаційний вплив та його класи.

Мета: розвивати психологічну установку щодо виявлення кожним студентом образів суб'єктивної реальності.

Питання для обговорення:

1. Світоглядні універсалії та складові вітакультурної парадигми.
2. Час та особливості його перебігу у модульно-розвивальному процесі.
3. Організаційна культура в контексті інноваційного впливу.
4. Пізнавально-суб'єктний і нормативно-особистісний впливи.
5. Ціннісно-індивідуальнісний та духовно-універсумний класи впливу.

Заочна форма навчання **Практичне заняття №1**

Тема. Вплив як науково-прикладна проблема

Мета: сформуванню установку на усвідомлення студентами актуальності цієї навчальної дисципліни.

Питання для обговорення:

- 1 Концепції психологічного діяння та поняття про організаційний вплив.
- 2 Історія становлення проблеми впливу.
- 3 Пропаганда як суспільне переконання.
- 4 Ефективне запевнення та захист від нього.

Тема. Психологічний вплив у системі суспільної взаємодії.

Мета: розвинути у студентів уміння ефективно застосовувати принципи соціального впливу у суспільні стосунки.

Питання для обговорення:

- 1 Загальна характеристика принципів психологічного впливу.
Психологічний аналіз принципів взаємообміну, послідовності й зобов'язання.
- 2 Правила соціального доказу, авторитету, благоприхильності та дефіциту.
- 3 Модель соціального впливу у трактуванні Ф. Зімбардо та М. Ляйппе.
Спрямування впливу на поведінку та установки людини.
- 4 Дія впливу на зміну установок через запевнення. Поняття про опір і підкорення.

Тема. Маніпуляція як вид психологічного впливу.

Мета: забезпечити формування у майбутніх психологів пізнання феномена маніпуляції задля наукового розуміння природи соціального впливу і налагодження позитивних взаємостосунків з людьми.

Питання для обговорення:

- 1 Поняття про явище маніпуляції.
- 2 Ознаки та характеристики маніпуляції. Психологічний захист від маніпуляції.
- 3 Відмінність та подібність між макіавеллізмом і маніпуляцією та їх характеристика.
- 4 Ефективний маніпулятивний вплив (за Д. Карнегі

Практичне заняття №2

Тема. Роль інформаційно-психологічних впливів у інформаційній війні

Мета: сформувані у студентів систему основних категорій і понять інформаційно-психологічної війни (ІПВ).

Питання для обговорення:

- 1 Особливості інформаційно-психологічної війни (ІПВ) проти населення України.
- 2 Головні ознаки та завдання ІПВ.
- 3 Особливістю впливу засобів ІПВ на індивідуальну свідомість особистості.
- 4 Форми і методи ІПВ: історичний аспект.
- 5 Основні об'єкти деструктивного інформаційно-психологічного впливу.
- 6 Наслідки ІПВ на індивідуальну та масову свідомість.

Тема. Психологічний вплив у соціальному житті особи.

Мета: сформувані у студентів систему основних категорій і понять психологічного впливу.

Питання для обговорення:

- 1 Стратегії та парадигми впливу у сучасній психології. Класи діяння.
- 2 Психологічні способи впливу. Загальна характеристика зараження.
- 3 Навіювання, наслідування, моди й чутки як способи впливу.
- 4 Поняття про особистісний вплив. Педагогічне значення психологічного впливу (за Г.О. Баллом, М.С. Бургінім).
- 5 Форми впливу як механізми мотивації влади. Сутнісний аналіз соціально-психологічного впливу (за В.Г. Криськом).

Практичне заняття №3

Тема. Феномен особистого впливу та його психологічний аналіз.

Мета: ознайомити майбутніх психологів із явищем особистого впливу та показати його відмінності від особистісного.

Питання для обговорення:

- 1 Психологічний аналіз феномена особистого впливу та його зв'язок із поняттями “влада” і “лідерство”.
- 2 Явище лідарства і його різновиди.
- 3 Лідер як впливова людина.
- 4 Соціальна характеристика типів особистого впливу.

Практичне заняття №4

Тема. Психологічний організаційний вплив та його класи.

Мета: розвивати психологічну установку щодо виявлення кожним студентом образів суб'єктивної реальності.

Питання для обговорення:

- 1 Світоглядні універсалії та складові вітакультурної парадигми.
- 2 Час та особливості його перебігу у модульно-розвивальному процесі.

- 3 Організаційна культура в контексті інноваційного впливу.
- 4 Пізнавально-суб'єктний і нормативно-особистісний впливи.
- 5 Ціннісно-індивідуальнісний та духовно-універсумний класи впливу.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

КПЗ виконується студентами у формі письмового опрацювання наукових статей, окремих посібників, що стосуються навчального курсу “Психологія впливу” та здійснення їхнього психологічного аналізу.

Перелік статей:

1. Гуменюк О.Є. Духовно-універсумне самотворення - центральна ланка психологічного впливу. *Психологія і суспільство*. 2003. №4. С. 10-28.
2. Гуменюк О. Вітакультурний парадигмальний контекст проблематики психологічного впливу. *Інститут експериментальних систем освіти (науково-дослідний)*. Інф. бюлетень. Вип. 4. С. 12–14.
3. Гуменюк О. Час та особливості його перебігу в модульно-розвивальному процесі. *Психологія і суспільство*. 2005. №2. С. 94–99.

Варіанти КПЗ

1. Проблеми конформізму та підкорення у дослідженнях С. Московічі.
2. Комунікація як форма пропаганди.
3. Спілкування як механізм впливу.
4. Аналіз структури соціально-психологічного впливу за В.А. Янчуком.
5. Психологічні засоби впливу.
6. Поняття про маніпуляцію у підході Є.В. Сидоренко.
7. Сутність концепції тренінгу впливу за Є.В. Сидоренко.
8. Методи психологічного впливу за Т.С. Кабаченко.
9. Порівняльний аналіз класів впливу за Г.О. Ковальовим та О.Є. Фурман.
10. Лідер як впливова людина.
11. Феномен впливу у соціальних групах.
12. Значення емоцій під час професійного впливу на інших.
13. Засоби, методи, способи соціально-психологічного впливу.
14. Влада і лідерство як чинники впливу.
15. Вплив особистості викладача на соціальний розвиток студента.

7. Самостійна робота студентів

№ п/п	Теми
1.	Психологічні особливості конформності як вияв залежності у поведінці
2.	Явище впливу у соціальних групах

3.	Психологічна роль маніпулятивного впливу на масову свідомість і поведінку
4.	Роль емоцій під час професійного впливу на інших
5.	Харизматичний лідер як впливова людина

8. Тренінг з дисципліни

Організація і проведення тренінгу з дисципліни

«Психологія впливу»

Тренінг ефективного спілкування

Спілкування між людьми - надзвичайно складний процес. Неefективність спілкування може бути пов'язана з повною або частковою відсутністю того або іншого комунікативного вміння (наприклад, вміння орієнтуватися та поводитися в конкретній ситуації). Неefективність спілкування може також бути пов'язана із недостатнім рівнем самоконтролю одного із суб'єктів цього спілкування (наприклад, через невміння подолати власну Perezбудженість, імпульсивність, агресію тощо). Кожний із нас навчається самоконтролю впродовж усього свого життя, набуваючи досвіду, який здебільшого базується на помилках і розчаруваннях.

Безумовним позитивним моментом тренінгу є можливість отримати оцінку своєї поведінки з боку, порівняти себе з оточуючими та скоригувати своє спілкування в майбутніх реальних ситуаціях. Слід пам'ятати про те, що як під час тренінгового заняття, так і в реальному житті набагато легше помітити помилки та неточності в спілкуванні своїх близьких, співробітників, керівників, аніж власні.

Мета тренінгу – сприяння опануванню його учасниками прийомів і технік ефективного спілкування завдяки використаним під час нього ігрових вправ та технік активного слухання.

Завдання тренінгу:

- розширення можливостей встановлення контакту в різних ситуаціях спілкування;
- відпрацювання навичок розуміння інших людей, себе, а також взаємин між людьми;
- опанування навичок ефективного слухання;
- активізація процесу самопізнання та самоактуалізації;
- розширення діапазону творчих здібностей у системі «людина-людина».

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. налагодження зворотнього зв'язку "студент-група" і "група-студент".	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.

Основна	Відпрацьовування навичок розуміння інших людей, себе, а також взаємин між людьми; формування умінь, навичок ефективного слухання. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	Інтерактивні техніки. Вправи на формування взаєморозуміння партнерів зі спілкування на невербальному рівні.
Заключна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія впливу» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- групові та індивідуальні презентації; підготовка доповідей,
- залікове модульне тестування та опитування;
- командні виступи-діалоги;
- командні проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Психологія впливу” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20 %	20 %	20 %	40%
1. Усне опитування під час занять (5 теми по 10 балів = 50 балів). 2. Письмова робота 50 балів	1. Усне опитування під час занять (4 теми по 10 балів = 40 балів). 2. Письмова робота 60 балів	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 25 балів. У підсумку 50 балів. 2. Розв’язання 10 тестів по 5 балів = 50 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-9
2	Проекційний екран	1-9
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-9
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-9
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-9
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-9
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-9
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-9
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрущенко Т.В., Зеленін В.В. Психологія політичної пропаганди : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. 89 с.
2. Гнатенко П. Соціальна філософія та соціальна психологія: діалектика взаємовідносин. *Грані*. 2020. Т. 23, № 5. С. 87-95.
3. Панченко О.А., Кабанцева А.В. Людська психіка в інформаційній небезпеці. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Державне управління. Том 31 (70) № 3. 2020. С. 226-233.
4. Фурман О. Є. Взаємоспричинення парадигм, стратегій, класів і методів соціально-психологічного впливу. *Психологія і суспільство*. 2019. № 2. С. 44-65.
5. Фурман О.Є. Особистість і час: діалектика взаємодії. *Психологічні засади розвитку психодіагностики та корекції особистості в системі неперервної освіти* : зб. матеріалів III Подільської наук.- практичної конф (Вінниця, 21-22 березня 2018р.). Вінниця: КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», 2018. С. 173-175.

6. Фурман О.Є. Розвиток творчої особистості професіонала із соціальної роботи: циклічно- вчинковий підхід. *Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технологія* : мат-ли IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 15-16 березня 2018р.). Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2018. С. 245-247.
7. Чалдині Р. Психологія впливу-2. Наука & практика ; пер. з англ. Н. Коваль. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. 400 с.
8. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості : навч. посіб. Харків: «Контраст», 2019. 116 с.
9. Cass R. Sunstein. Conformity: The Power of Social Influences. NYU Press. 2019. 176 p.
10. Dolinski Dariusz, Grzyb Tomasz The Social Psychology of Obedience Towards Authority. An empirical tribute to Stanley Milgram. London : Routledge. 2020. 166 p.
11. Jones Jean G., McClanahan Andi, Sery Joseph Persuasion in Society ; 4th edition. London : Routledge. 2022. 374 p.
12. Gross Richard The Psychology of Prejudice. London : Routledge. 2021. 162 p.
13. Poggi Isabella, D'Errico Francesca Social Influence, Power, and Multimodal Communication. London : Routledge. 2022. 290 p.
14. Rotenberg Ken The Psychology of Interpersonal Trust. Theory and Research. London : Routledge. 2020. 180 p.